

Express Pomorski

Redakcja i Administracja: Toruń, ul. św. Katarzyny Nr. 3. Telef. Nr. 326

Skandal górnośląski.

(z) Swego czasu donosiliśmy o olbrzymich nadwyżkach podatkowych, poblonych przez kapitalistów górnośląskich, którzy przez zatajenie swych dochodów okradli skarbowo państwo na dziesiątki milionów złotych. Wyrzuliśmy wówczas przekonanie, że Rząd idąc po linii żądań społeczeństwa, okaże się bezwzględny wobec oszustów i pociągnie ich do surowej odpowiedzialności. Początkowo zdawało się, że Rząd istotnie czyni zadość żądaniom opinii publicznej. Wszczęto energiczne śledztwo, aresztowano kilku dyrektorów, a oficjalnie komunikaty zapowiadały dalsze śledztwo i ukaranie złodziei.

Po pewnym czasie sprawa przycichła. Nawet prasa niezależna od kapitału przestała o niej pisać, przypuszczając że Rząd kończy dochodzenia. Aż tu nagle jak grom z pogodnego nieba spada na społeczeństwo wiadomość, że sprawę malwersocji podatkowych zatłwiono.

Złapani na gorącym uczynku oszuści „godzą się” na zapłacenie skarbom państwa pewnej, dość wysokiej sumy tytułem odszkodowania, zaś Rząd rezygnuje z dalszych pretensyj i ukarania winowajców.

Rzecz niesłychana! Rząd Rzeczypospolitej wdaje się w pertraktacje z oszustami i czyni im nawet daleko idące ustępstwa. Przyjmuje jakby z łaski ofiarowane państwu odszkodowanie — chociaż ma prawo ścigać z oszustów daleko wyższe kwoty, skonfiskować im majątki i osadzić niemiaszków w więzieniu. Zatem w Polsce oplaca się oszukiwać skarbowo państwa, bo nawet wtedy, gdy oszust zostanie przyłapany na gorącym uczynku, nawet wtedy zapłaci mniej, niż ustawowo powinien zapłacić i przytem jest pewien zupełnej bezkarności.

Sfery rządowe starają się usprawiedliwić fatalny krok Rządu w sprawie nadużyć górnośląskich tem, że Rząd postąpił tak tylko pod naciskiem pewnych bardzo wpływowych członków ciał ustawodawczych.

Lecz takie tłumaczenie rządu nie uniewinnia go. Rząd nie powinien był ulec naciskowi obrońców górnośląskich oszustów. Rząd postąpił bardzo źle, bo naruszył prawa i powagę państwa.

Zaostrzenie się konfliktu między Sejmem a Senatem.

O prawa Szkół wyższych dla Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie.

WARSZAWA, 16. 10. Marszałek Senatu zwołał na 27 bm. senacką komisję regulaminową, która ma zająć się sprawą ustawy o nadaniu szkole Sztuk Pięknych w Krakowie praw szkoły wyższej.

Ustawę tę w swoim czasie Senat a limine odrzucił, mimo to marszałek Rataj, uważając, iż odrzucenie uchwalonego przez Sejm projektu równa się sumie wniesionych poprawek, wpro-

dził z powrotem projekt jeszcze raz pod obrady plenum Izby, która uchwaliła go powtórnie. — Ogłoszenie ustawy nie nastąpiło wskutek sprzeciwu marszałka Trąpczyńskiego.

W sprawie tej grozi poważny konflikt konstytucyjny, który w razie nieprzychylnego dla Senatu rozstrzygnięcia może pociągnąć za sobą rezygnację marsz. Trąpczyńskiego ze stanowiska marszałka Senatu.

De Rivera komendantem Marokka.

MADRYT, 16. 10. (PAT) Król przyjął dymisję wyskiego komisarsza w Marokku gen. Aizpuru i zamianował gen. Primo de Rivera komisarszem i kome-

ndantem Marokka. Generał Primo de Rivera pozostanie równocześnie na stanowisku prezydenta dyrektorjatu.

Nie chcą dopuścić do zniszczenia zakładów Zeppelinowskich.

BERLIN, 16. 10. (PAT) Kampanja podjęta w Niemczech celem niedopuszczenia do zniszczenia zakładów zeppelinowskich w Friedrichshafen trwa w dalszym ciągu. Niemiecy nacjonalisci wnieśli do reichstagu wiadomość, podana przez prasę, że Francja żąda zupełnego zniszczenia zakładów oraz modeli i co zamierza reichstag uczynić, aby uratować wymienione zakłady i równocześnie, aby uzyskać dla Niemiec złagodzenie postanowień międzynarodowych dotyczących komunikacji lotniczej. Kongres niemieckiego przemysłu i handlu ogłasza odezwę, wyrażającą oczekiwanie, że zakłady w których dokonano czynu otwierającego przed ludźmi nową drogę, nie będą zniszczone, lecz będą mogły w przyszłości służyć do tego, aby przez rozpowszechnienie nowych sposobów komunikacji urzeczywistnić ideę przyjaznego połączenia narodów we wspólnej pracy nad rozbudową Europy, a temsamem gospodarki światowej.

Wich dotyczących komunikacji lotniczej. Kongres niemieckiego przemysłu i handlu ogłasza odezwę, wyrażającą oczekiwanie, że zakłady w których dokonano czynu otwierającego przed ludźmi nową drogę, nie będą zniszczone, lecz będą mogły w przyszłości służyć do tego, aby przez rozpowszechnienie nowych sposobów komunikacji urzeczywistnić ideę przyjaznego połączenia narodów we wspólnej pracy nad rozbudową Europy, a temsamem gospodarki światowej.

Upadek samolotu na dom.

TRIEST, 16. 10. W Rovigno spadł wojskowy samolot na dom. Dom wskutek

tego spłonął. Jeden lotnik spłonął, drugi został ciężko porażony.

Wiadomości w kilku wierszach.

BERLIN, (PAT) Kanclerz przyjął dziś po południu przewodniczących frakcji politycznych. Zawiadamiając ich o decyzji frakcji centrum, kanclerz Rzeszy stwierdził, że dalsze rokowania z frakcjami w sprawie rozszerzenia rządu nie mają żadnych widoków powodzenia. Kanclerz Rzeszy zastrzegł sobie powzięcie dalszych decyzji

kondukt pogrzebowy uda się na cmentarz w Neuilly, gdzie zwłoki zostaną pochowane.

LONDYN, (PAT) Reuter donosi z Waszyngtonu że gdy statek Z. R. III będzie formalnie przyjęty przez rząd Stanów Zjednoczonych, to ogółem 2 200 000 dol. zostanie zaplanowanych na dobro niemieckich spłat w stosunku do Ameryki.

Biuro Reutera donosi z Szanghaju, że walki pod Szanghajem jak się zdaje zostały już całkowicie zakończone. Liczne oddziały wojskowe, które brały udział w walkach są już obecnie odsyłane do miejsc rodzinnych.

BERLIN, (PAT) Gabinet Rzeszy na wczorajszym posiedzeniu omawiał wewnętrzną sytuację polityczną. Obrady będą kontynuowane jutro.

CHRYSTYJANJA, (PAT) Norweski bank handlowy w Chrystjanji, który zawiesił wypłaty został oddany pod zarządek przedstawicieli ministerstwa finansów.

PARYŻ, (PAT) Zwłoki Anatola France'a będą dziś przewieziona do Paryża. Pogrzeb odbędzie się w sobotę. Uroczystości żałobne odbędzie się po południu przed pałacem inżynierów przy Instytucie francuskiego, poczem otwartu subskrypcji.

SZTOKHOLM, (PAT) Udział Szwecji w pożyczce niemieckiej, wynoszący 16 milionów koron został subskrybowany po południu przed pałacem inżynierów przy Instytucie francuskiego, poczem otwartu subskrypcji.

BERLIN, (PAT) Dzień wczorajszy nie przyniósł żadnego wyjaśnienia wewnętrznej sytuacji politycznej. Dziś odbędzie się w dalszym ciągu konferencje ze stronnictwami.

PARYŻ, (PAT) Zwołani Anatola France'a będą dziś przewieziona do Paryża. Pogrzeb odbędzie się w sobotę. Uroczystości żałobne odbędzie się po południu przed pałacem inżynierów przy Instytucie francuskiego, poczem otwartu subskrypcji.

SZTOKHOLM, (PAT) Udział Szwecji w pożyczce niemieckiej, wynoszący 16 milionów koron został subskrybowany po południu przed pałacem inżynierów przy Instytucie francuskiego, poczem otwartu subskrypcji.

Wiadomości sportowe.

„Olympia“ w Toruniu. W nadchodzącą niedzielę tj. 1924 zająć zaszczytne drugie miejsce. Wynik co prawda już dziś jest przesądzony. Nie zapominać jednak należy niespodzianek — których w sporcie takim jakim jest gra w piłkę nożną — jest bardzo wiele. Przedostatnia niedziela zwłaszcza — byłaby o mały włos tego wyrazem — kiedy to „Olympia“ zrywając się do ataku, potrafiła Sokołowi w przeciągu 9 minut strzelić aż trzy bramki — nie wyrównując niemal wyniku.

Prasa wiedeńska o roli i działalności min. Skrzyńskiego.

WARSZAWA, 16. 10. Spodziewając się przyjazdu do Wiednia ministra Skrzyńskiego w drodze powrotnej z Paryża, prasa wiedeńska poświęciła wiele miejsca na artykuły o działalności polskiego ministra w Genewie oraz roli, jaką odegrał w pracach nad protokółem o rozbrojeniu i arbitrażu. Korespondenci prasy wiedeńskiej zamieścili wywiady z ministrem, podkreślając przyjazne stosunki między Polską a Austrią. Obok fotografii lorda Paarmora, Bourgeois i Sa landry, widnieją też fotografie ministra Skrzyńskiego z podpisem: „Wódz konferencji rozbrojenowej w Genewie“.

Korespondenci prasy wiedeńskiej zamieścili wywiady z ministrem, podkreślając przyjazne stosunki między Polską a Austrią. Obok fotografii lorda Paarmora, Bourgeois i Sa landry, widnieją też fotografie ministra Skrzyńskiego z podpisem: „Wódz konferencji rozbrojenowej w Genewie“.

Śledztwo w sprawie zamachu lwowskiego.

WARSZAWA, 15. 10. Ze Lwowa powrócili delegaci ministerstwa spraw wewnętrznych, inspektor Twardo i naczelnik wydziału bezpieczeństwa

stwa Pilecki, którzy wyjechali tam w związku ze śledztwem, w którym się w sprawie próby zamachu na Prezydenta Rzeczypospolitej.

Dookoła wyborów w Anglii.

LONDYN, 16. 10. (PAT) Partja konserwatywna wystawiła oficjalnie 530 kandydatów na ogólną liczbę 615. Spodziewać się należy, że wobec zawarcia szeregu porozumień pomiędzy liberałami a konserwatywami, znaczna ilość kandydatów zostanie cofnięta. Dzisiaj w dalszym ciągu napływają wiadomości z poszczególnych okręgów wyborczych o całym szeregu nieoficjalnych porozumień.

w sierpniu zaś r. b. rząd proponował udzielenie sówietom pożyczki przez siebie zagwarantowanej, Mac Donald odpowiedział, że pożyczka, o której była mowa w czerwcu miała być udzielona Rosji w gotówce i co do sposobów użytkowania jej nie stawiano żadnych ograniczeń, względnie warunków, co się zaś tyczy pożyczki, o której mowa była w sierpniu, to rząd określił dokładnie sposoby użytkowania tej pożyczki, która była przeznaczona na zwiększenie eksportu angielskiego. Przemawiając na ten sam temat w Manchester, MacDonald oświadczył, że udzielenie przez rząd angielski gwarancji dla pożyczki było uzależnione od przyjęcia przez Rosję szeregu warunków angielskich.

LONDYN, 15. 10. (PAT) Premier MacDonald wygłosił dłuższe przemówienie w Leads i Manchester. W obu przemówieniach premier odpowiada na zarzut, czynione przez Asquitha. Na zarzut, iż w czerwcu r. b. premier oświadczył w izbie gmin, że rząd angielski nie zamierza gwarantować pożyczki,

borów w Kłajpedzie oraz odrzucił nagłość interpelacji mniejszości narodowych w sprawie języka, używanego na znakach firmowych

Z Sejmu kowieńskiego.

KOWNO, 16. 10. (PAT) Sejm kowieński odrzucił 35 głosami przeciw 24 głosom nagłość wniosku socjalistów w sprawie przeprowadzenia wy-

borów w Kłajpedzie oraz odrzucił nagłość interpelacji mniejszości narodowych w sprawie języka, używanego na znakach firmowych

Łunie pożarów i krwi. Mucha-Michalski maszeruje na Moskwę

Z Warszawy telefonują: Węgarnizon sowiecki wyruszył z Mińska przeciw bandzie Muchy. Mucha jednakże dzięki swej srogości i krwawej sławie zdołał rozbić piechotę bolszewicką.

Odchodząc z rejonu mińskiego rozrzucił odezwy do ludności żegnające ją i oświadczone, że rozpoczął pochód na Moskwę. „Krwawa luna pożarów i krwi komunistów krwopijców zaznaczył mój pochód“ — kończy odezwę Mucha.

Z Warszawy telefonują: Węgarnizon sowiecki wyruszył z Mińska przeciw bandzie Muchy. Mucha jednakże dzięki swej srogości i krwawej sławie zdołał rozbić piechotę bolszewicką.

Odchodząc z rejonu mińskiego rozrzucił odezwy do ludności żegnające ją i oświadczone, że rozpoczął pochód na Moskwę. „Krwawa luna pożarów i krwi komunistów krwopijców zaznaczył mój pochód“ — kończy odezwę Mucha.

Min. Sikorski w Paryżu.

PARYŻ, 16. 10. (PAT) Minister Sikorski w otoczeniu oficerów swego sztabu złożył dziś rano wizytę marszałkowi Fochowi. Następnie p. minister wizytował wojskowego gubernatora Paryża gen. Gouraud i ministra marynarki Dumesnille'a. Po tych wizytach minister Sikorski udał się do ministerstwa wojny, aby powitać ministra wojny gen. Nolleta, który zatrzy-

mał go na śniadaniu. W śniadaniu oprócz ministra Sikorskiego wzięli udział minister Chlapowski, pułkownik Zymirski, Kutrzeba i Kukowski, atakcję wojskowy płk. Kleeborg oraz adjutant ministra kpt. Dyngat, ze strony francuskiej generałowie z marszałkiem Fochem i ministrem marynarki Dumesnillem na czele.

Protest przeciw niemieckim zakusom.

TCZEW, 16. 10. (PAT) W niedzielę ubiegłą odbyła się tu wielka manifestacja ludności Tczewa i powiatu przy udziale najrozmaitszych towarzystw, cechów, organizacji, celem zaprotestowania przeciwko zakusom niemieckim odnośnie do Pomorza. Po szeregu przemówień uchwalono jednomyślnie rezolucję z wezwaniem do

władz, do Sejmu i Senatu, aby wzbudziły w sobie czujność i rozwinęły jaknajsilniejszą akcję przeciwko wszelkim podstępny m knowaniom, zmierzającym do rzużenia nas ponownie w pięta niewoli. Po zakończeniu wiecu uczestnicy przeszli przez miasto w olbrzymim pochodzie.

Min. Kiedroń w Katowicach.

KATOWICE, 16. 10. (PAT) Dzisiaj rano o godz. 9.15 p. minister Kiedroń, p. wojewoda Bilski oraz dyrektorowie departamentu Ministerstwa Przemysłu i Handlu odwiedzili tujejszą izbę handlowo - przemysłową witani przez jej szefa sen. Kowalczyka, członków izby oraz personele urzędniczy. Następnie p. minister i towarzyszące mu osoby udali się do izby rękodzielniczej, skąd p. minister udal się do inspektoratu poczty i telegrafów, gdzie był witany przez szefa inspektoratu p. Kuntzego. Z kolei p. minister wraz z p. wojewodą Bilskim udal się w towarzystwie dyrektorów departamentów do gmachu Banku Związku Spółek Zarobkowych, gdzie w wielkiej sali zebrał się

przedstawiciele polskiego związku przemysłu, handlu i finansów. Następnie p. minister Kiedroń udal się do Huty Królewskiej, celem zwiedzenia tamtejszej huty żelaza, z wzięciem szeregowej fabryki wagonów, stalo wnie oraz inne oddziały huty. Z Królewskiej Huty p. minister udal się do Chorzowa, celem zwiedzenia państwowej fabryki związków azotowych. O godz. 5 po poł. p. min. Kiedroń przybył do Zjednoczenia Zawodowego Polskiego witaany przez posta do Sejmu w Warszawie p. Kota, jako przedstawiciela Zjednoczenia Zawodowego Polskiego. Członkowie Zjednoczenia informowali p. ministra o postulatach robotników.

„Olympia“ w Toruniu.

W nadchodzącą niedzielę tj. 1924 zająć zaszczytne drugie miejsce. Wynik co prawda już dziś jest przesądzony. Nie zapominać jednak należy niespodzianek — których w sporcie takim jakim jest gra w piłkę nożną — jest bardzo wiele. Przedostatnia niedziela zwłaszcza — byłaby o mały włos tego wyrazem — kiedy to „Olympia“ zrywając się do ataku, potrafiła Sokołowi w przeciągu 9 minut strzelić aż trzy bramki — nie wyrównując niemal wyniku.

